

BESPARINGEN nu en vroeger !

De gulden zestiger jaren van steeds hoger inkomens en grotere welvaart zijn voor goed voorbij. Van af het najaar 1973 worden wij geconfronteerd met de steeds hardere realiteit van hogere petroleumprijzen, stijgende werkloosheid, voorthollende inflatie en nog zovele factoren meer die ons doen inzien dat er een tijd aangebroken is waarin wij opnieuw zullen moeten leren onze papieren geldbriefjes meermaals om te draaien vooraleer deze te spenderen.

In de plaats van de toomloos aangewakkerde "consumptie" is in onze maatschappij een totaal verouderde term opnieuw komen opduiken nl. het woord "Besparing". Besparing vooral dan in de sector energie die de Achillespees geworden is niet alleen van onze economie maar ook van ons doodgewoon alledaags leven. In radio, T.V. en kranten wordt onze aandacht voortdurend getrokken op besparing ; "Zorg voor betere isolatie van uw woning", "Zet de thermostaat wat lager", "Rij wat minder vlug met uw auto" enz., enz.

Voor de jongeren is het woord "besparing" een nieuw, nog onbekend begrip. Voor de ouderen, die de periode '40-45 of '14-'18 hebben beleefd is dit niet het geval.

Zo'n 60 jaren geleden, om precies te zijn in 1923, werd er ook van regeringswege een besparingscampagne gevoerd. Niet via T.V. of radio want die bestonden nog niet of zaten nog in barenswenen, maar weldoor kranten. Besparingen niet op petroleumprodukten alhoewel heel wat gezinnen nog leefden in de "kinkeeperperiode" van onze beschaving, maar wel op tarwe, de basis van ons dagelijks brood. België had toen nog belangrijke hoeveelheden tarwe uit N.-Amerika te importeren. Omdat zo wat alle landen van West-Europa beroep deden op dit Amerikaans graan ging de prijs ervan steeds maar stijgen. En dit in een tijd dat de waarde van de Belgische munt sterk ging dalen. Daarom deed de regering via dag- en weekbladen beroep op de bevolking om zo zuinig mogelijk met dit basisprodukt van onze voeding om te springen. Ook lokale bladen namen aan deze besparingsactie deel door het inlassen van korte, volkse rijmpjes. Uit "De Zeewacht" lichten wij enkele typische verzen ter illustratie op.

Het koren uit buitenland
vergt groot'offers van Belgenland.

Het brood dat hier ten kwiste gaat
is oorzaak dat de frank afslaat.

Brood wegsnijten is zot
daardoor krimpt de spaarpot

Gebruik het brood met verstand
het is de redding van het land.

Spaarzaam zijn met het wit brood
is België helpen uit de nood.

Het brood gebruikt met zuinigheid
brengt aan ons geld standvastigheid.

Het land bekommt vrede en welzijn
als wij met het brood zeer zuinig zijn.

Eet brood in weigernis
dan komt er beternis.

Het brood is voor de mond
maar toch niet voor de grond.

Moeders het weze uwen zeg
kinders smijt nooit geen kruimtje weg. enz., enz.

Was het niet dat wij "kompachie" hebben met de doodgewone Sovjetmens, die de buikriem wat zal moeten aansnoeren omwille van het graanembargo ingevoerd als reactie op de Russische interventie in Afghanistan, dan hadden wij gevraagd aan een onzer lezers, die de Russische taal machtig is, om deze verzen in vertaling te sturen naar de "Pravda". Dit zou dan een Oostendse folkloristische bijdrage geworden zijn in het Russische propaganda materiaal ter bestrijding van broodverspilling.

Dit te doen ware echter onmenselijk, cynisch. Russen, zoals alle eenvoudige mensen waar ook ter wereld zijn ten slotte maar de slachtoffers van de zovele nationale en internationale manipulaties, van macht- en prestigestrijd van regeringen en regimes, van ellebogenwerk en schenenschopperij van politici die allen het zeer goed menen, vooral voor zichzelf.

Daniel FARASYN

Nog het album van Mars "La Vie d'Ostende". Een Rechtzetting.

In het vorig nummer van "De Plate" heb ik in een bespreking van "La Vie d'Ostende" van Mars een vergissing begaan. Betreffende de fraaie prent, getiteld "Slikens", op p. 33 van het album, schreef ik: "Wat een idyllisch plekje is de Spuikom (gezien van de huidige Vicognedijk, p. 33)". Een serieuze blunder want de Spuikom bestond toen nog niet.

Dat idyllisch plekje is de gewezen Mosselhoek die door de latere havenwerken werd opgeruimd. Die Mosselhoek, op een oude kaart aangeduid als "Canton des Pêcheurs" (en toen behorend tot Slijkens), lag noordwestelijk van de huidige Royal Yacht Club (in de buurt dus van de huidige Esplanadestraat) aan de toenmalige achterhaven of Kreek die zich uitstreckte van de Militaire Sluis tot die van Slijkens. Nu ligt daar het zuidelijk deel van de voorhaven.

Het sportief koppel (op de prent), zittend in het gras van de bochtige oever, kijkt naar de Mosselhoek van uit een punt zuidelijk van de Zeevaartschool aan de huidige Cockerillkaai (en niet de Vicognedijk). Het is inderdaad een fijn hoekje met lage wit-rode visserswoningen op de oostelijke oever en vreedzame vissersschuiten op het stille water. De kerktoren, rechts in de achtergrond, is die van de oude kerk van Sas-Slijkens, ook al verdwenen.

Dat ik hier mijn gezicht kan redden, dat ben ik verschuldigd aan een vriendelijke terechtwijzing van de heer Richard Verbanck, kenner bij uitstek van de historische topografie van Groot-Oostende en benijdenswaardig bezitter van een schat van boeken, kaarten en foto's. Ik dank hem hier nog eens van harte.

G. BILLIET

Index "De plate" 1979

Ons bestuurslid Daniel SMISSAERT heeft de inhoudstafel en register van jaargang VIII (1979) van ons tijdschrift "De Plate" keurig opgemaakt. Ieder die een exemplaar wenst, kan die bekomen mits overschrijving van 50 Fr. op rek. nr. 750-9109554-54 van "De Plate, v.z.w., Oostende" met vermelding "Index 1979"